

2. Безверхий К.В. Облікові документи як первинна складова обліково-звітної документації / К.В. Безверхий // Європейський вектор економічного розвитку –2013 – № 1 (14) – с. 11-19.

A. Kandyba, A. Denisova. Place of initial accounting in the document circulation of the enterprise.

Summary

Annotation: the significance and place of primary accounting and primary documentation in the document circulation of the enterprise are considered.

Key words: primary document, documentation, document circulation.

*Науковий керівник: Чебан Ю.Ю., канд. екон. наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна.*

Немировська Н.М.

*Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЇЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

Висвітлено результати дослідження амортизаційної політики підприємства та її взаємозв'язок з державною амортизаційною політикою. Розкрито сутність амортизації в її класичному розумінні. Окреслено методичні аспекти аналізу амортизаційної політики підприємства.

Ключові слова: амортизаційна політика, амортизація, основні засоби, бухгалтерський облік, відтворення основних засобів.

Розвиток ринкових відносин в Україні підвищує рівень відповідальності суб'єктів господарювання за результати своєї діяльності, які залежать від забезпечення основними засобами, їх технічного стану та ефективності використання. Своєчасне відтворення основних засобів є необхідною умовою забезпечення технічного розвитку підприємства у відповідності до сучасних вимог. Однією з найвагоміших складових регулювання процесу відтворення основних засобів на підприємстві, його фінансовим підґрунтям є амортизаційна політика. Саме вона як складова частина облікової, інвестиційної та загальної фінансової політики повинна створювати сприятливі умови для стимулювання процесу оновлення основних засобів, сприяти зміцненню фінансової бази підприємства, його інноваційній орієнтації, бути інструментом поєднання підприємницьких і загальнодержавних економічних інтересів [5].

Проблемними питаннями залишаються підходи до визначення об'єкта амортизації; вартості, яка амортизується; строки експлуатації основних засобів; методи нарахування амортизації тощо.

Визначенню сутності амортизаційної політики та її впливу на економіку держави присвячено велика кількість праць вітчизняних та зарубіжних вчених. При цьому складовим амортизаційної політики та методичним питанням аналізу її стану та результативності приділено недостатньо уваги.

В умовах будь-якої форми господарювання, включаючи ринкову, держава формує загальну концепцію реалізації амортизаційної політики. На основі

амортизаційної політики держави кожне підприємство розробляє і реалізує власну амортизаційну політику. Вона базується на встановлених державою принципах, методах і нормах амортизаційних відрахувань (термінах корисного використання). Разом з тим, кожне підприємство має можливість адаптації загальних державних принципів до конкретних умов господарювання. Таким чином, амортизаційна політика підприємства в тій чи іншій мірі відображає державну амортизаційну політику, що проводиться на різних етапах його економічного розвитку [2].

У класичному розумінні амортизація – це об'єктивний економічний процес поступового відшкодування вартості основних засобів у період їх функціонування у виробництві з метою відшкодування до моменту закінчення строку експлуатації. Підтвердження такого підходу до сутності амортизації свідчать визначення терміну «амортизація», наведені в Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку (П(С)БО) 7 «Основні засоби» [4] та Податковому Кодексі України [3].

Відповідно до цих законодавчо-нормативних актів, амортизація – це систематичний розподіл вартості необоротних активів, яка амортизується, протягом строку їх корисного використання (експлуатації). Таким чином, спостерігається єдиний підхід до розуміння амортизації у бухгалтерському обліку і податковому законодавстві.

Амортизаційна політика є складовою фінансової політики підприємства. Обираючи той чи інший метод амортизації основних засобів, необхідно виходити з оцінки фінансового стану підприємства, його інвестиційних програм, стану матеріально-технічної бази тощо [6].

На рівні підприємства амортизаційна політика представляє собою складову частину загальної політики формування власних інвестиційних ресурсів, яка складається із сукупності способів управління порядком нарахування й використання амортизаційних відрахувань. Амортизаційні відрахування, з одного боку, відображають частину вартості основних засобів, що переноситься на собівартість виробленої продукції, а з іншого, виступають джерелом власних фінансових коштів підприємства на оновлення та розвиток виробництва. Тому аналіз амортизаційної політики необхідно проводити за двома напрямками – інтенсивність процесу відтворення основних засобів та формування і використання коштів амортизації.

Інтенсивність процесу відтворення основних засобів на підприємстві характеризується розміром норми амортизації та зміною показників стану основних засобів. До показників цього напряму аналізу амортизаційної політики підприємства слід віднести норму амортизації та коефіцієнт зносу. Формування і використання коштів амортизації доречно охарактеризувати такими показниками, як динаміка за обсягами нарахованої амортизації, частка використаної амортизації, частка амортизації у витратах підприємства, показник чистих інвестицій підприємства [1].

Отже, амортизаційна політика – це управління процесом відтворення основного капіталу, направлене на підвищення технічного рівня виробництва,

запобігання надмірному зносу його активної частини, вдосконалення видової, технологічної і вікової структури основного капіталу, нарощування основного капіталу і об'єму випуску продукції, підвищення продуктивності праці і зниження собівартості продукції, максимізацію прибутку та активізацію інвестиційної діяльності підприємств. Методичні процедури облікової політики основних засобів тісно пов'язані з амортизаційною політикою підприємства, яка дозволяє альтернативно підійти до визначення розмірів амортизаційних відрахувань, здійснювати управління витратами і фінансовими результатами, накопичувати необхідні фінансові ресурси і раціонально використовувати їх на потреби відтворення необоротних активів. Обрані методичні підходи амортизаційної політики підприємства повинні враховувати всі чинники, пов'язані з експлуатацією об'єктів основних засобів.

Список використаних джерел:

1. Дугієнко Н.О. Амортизаційна політика та основні напрямки підвищення її ефективності в Україні : автореф. дис. канд. наук : спец. 08.00.01 / Н.О. Дугієнко. – К, 2007. – 20 с.
2. Косова Т.Д. Амортизація як інвестиційний ресурс підприємства / Т.Д. Косова // Економіка підприємства. – 2003. – № 9. – С.157–166.
3. Податковий Кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI / Україна. Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України № 92 від 27 квітня 2000 р., зі змінами. [Електронний ресурс] / — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Потривасєва Н.В. Облікове забезпечення ремонту і поліпшення основних засобів / Н.В. Потривасєва // Вісник ХНАУ. – Харків. – 2015. – Випуск 1. Серія «Економічні науки» – С. 43–51. [Електронний ресурс]. / — Режим доступу: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3287/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%D0%9F%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%94%D0%B2%D0%B0%D0%92%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%A5%D0%9D%D0%90%D0%A3.pdf>.
6. Скриньковський Р.М. Оцінювання фінансового стану: інформаційна основа, показники та потенційно можливі проблеми / Р.М. Скриньковський, С.О. Зубченко, В.І. Пацкаль // Mater. IX mezin. vědecko - prak. konf. [«Věda a vznik- 2012/2013»], (Ceská republika, Praha, 27.12.201 2 r. – 05.01.201 3 r.). – Dil 12. Ekon. vědy: Praha. PH «Education and Science» s.r.o., 2012/2013. – St. 27–30.

N. Nemirovska. Amortization policy of the enterprise and methodical aspects of its resultitivity.

Summary

The results of the survey of amortization policy of the enterprise and its interrelation with the state depreciation policy are described. The essence of depreciation in the classical sense is revealed. The methodical aspects of the analysis of amortization policy of the enterprise are outlined.

Key words: *amortization policy, amortization, fixed assets, accounting, reproduction of fixed assets.*

*Науковий керівник: Потривасєва Н. В., д-р екон.наук,
професор кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна.*